

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :20117910-170.05.01

Konu :CITES Türlerinin Kontrolü

07.02.2019 / 41474122
DAĞITIM YERLERİNE

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünden alınan ve bir örneği ilişikte gönderilen 26137614-724.01.02-E.362912 sayılı yazıda özetle;

“CITES Sekretaryasının, sürekli olarak kaçak yada şüpheli ticari işlemleri yapan yada buna aracılık eden ülkelerin ticaretini askıya alabildiği, bu nedenle; ülkemizin başarılı çalışmaları nedeniyle yer aldığı kategorisindeki yerinin değiştirilmemesi, uluslar arası arenadaki itibar ve prestijinin zarar görmemesi ve ilerde ticaretinin askıya alınması gibi bir durumla karşılaşılması için yurda giriş-çıkış ve transit geçişlerde, özellikle fildişi başta olmak üzere tüm yabani tür ve bunlardan elde edilen parça ve türevlerin ve bunlar için düzenlenen belgelerin çok dikkatli bir şekilde kontrol edilmesi, belgesiz kaçak örneklerle el konularak mevzuat kapsamında gerekli işlemlerin yapılması ve mahkeme işlemleri bitip tasfiye kararı alındıktan sonra ise CITES Sözleşmesi ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu hükümleri gereğince Bakanlıklarına teslim edilmesi konusunda tüm Gümrük noktalarına bilgi verilmesi gerektiği;”

Belirtilmektedir.

Bu itibarla, konuya ilişkin olarak bağlantınız idarelerin bilgilendirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Yakup SEFER
Genel Müdür Yardımcısı

EK: 1 adet yazı

DAĞITIM:
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Sayı :26137614-724.01.02-E.362912

Konu :CITES Türlerinin Gümrük
Noktalarındaki Kontrolü

TİCARET BAKANLIĞINA
(Gümrükler Genel Müdürlüğü)

Yaban hayatı ve türlerin korunması ve uluslararası ticaretin kontrol edilmesi için Birleşmiş Milletler kapsamında yapılan toplantıda alınan kararla, Washington yada diğer adıyla Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) ilk defa 1973 yılında imzalanmıştır. **CITES Sözleşmesi, Ülkemizde 22 Aralık 1996 yılında yürürlüğe girmiştir. CITES Ulusal Uygulama Yönetmeliği 27.12.2001 tarih ve 24623 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 2004 yılında revizesi yapılmıştır.**

Sözleşmenin amacı, nesli tehlike altında olan yabani hayvan ve bitki türlerinin neslinin devamını ve gelecek nesillere aktarımını sağlamak amacıyla, sürdürülebilir kullanımını temin etmek için, Sözleşme ekinde yer alan türlerin uluslararası ticaretinin belirli esaslar çerçevesinde yapılmasını sağlamaktır. **CITES Ulusal Uygulama Yönetmeliği gereği; Bakanlığımız CITES Yönetim Otoritesidir. Genel Müdürlüğümüz, CITES Sözleşmesinin Odak Noktasıdır ve Sözleşme Sekretaryası ve ilgili Kurumlar arasındaki koordinasyonu, raporlama ve eğitimleri gerçekleştirmektedir. Bakanlığınız ise gümrük noktalarında uluslararası ticaretin kontrolü ve kaçakçılığın önlenmesinde görev yapan bir Yaptırım Otoritesi'dir.**

CITES Ek listelerinde yer alan yabani türlerin canlı, ölü ve bunların parça veya türevleri, CITES Belgesi ile bir ülkeden diğerine geçiş yapabilmektedir. Ancak katılım sağlanan uluslar arası toplantı, gümrük noktalarında verilen uygulamalı eğitim ve tarafımıza yapılan ihbarlarda; ülkemize girişlerde gerekli arama ve fiziksel muayenenin yapıldığı ancak ülkemizden çıkışlarda sözkonusu fiziksel muayene ve aramanın yapılmadığı ifade edilmektedir. Ülkemiz bitki ve hayvan türleri yönünden çok zengin olup, ülkemize endemik olan çok değerli yabani tür ve bunların parça ve türevleri ülkemizden kaçak yolla çıkarılmakta ve böylece gen kaynaklarımız izinsiz olarak kaçırılmaktadır. Bu nedenle sadece ülkemize girişte değil ülkemizden çıkışta da gerekli ayrıntılı inceleme ve değerlendirmelerin yapılması büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca, ülkemiz önemli bir stratejik konumda olması nedeniyle, uluslararası yasal ticari işlemlerde ve izinsiz kaçak taşımada yoğun bir şekilde **transit olarak kullanılmaktadır.** Son zamanlarda gerek katılım sağlanan toplantılar gerekse tarafımıza gönderilen e-posta ve raporlarda bu konuya vurgu yapılmaktadır. CITES Sekretaryasından alınan resmi yazıda; **ülkemizin özellikle kaçak fildişinin Asya'dan Afrika'ya taşınmasında transit geçişlerde kullanıldığı** ve ellerindeki ticari verilere göre, 2015-2017 yılları arasında kaçak olarak bahse konu rota ile ülkemiz üzerinden transit yolla kaçırılan 2500 kg fildişinin sadece 1 kg.nın Türk Gümrük Otoriteleri tarafından yakalandığı ifade edilmekte ve bu nedenle ülkemizin

kaçak Fildişi İzleme Programı (NIAP) kapsamında izlenen ülkeler arasına alınmasının önerileceği belirtilmektedir.

Ülkemiz Sözleşme hükümleri gereği; taraf olduğu yıldan itibaren 5 yıl içinde Sözleşme ile uyumlu olarak CITES Ulusal Uygulama Yönetmeliği'ni hazırladığı, Yönetim ve Bilimsel Otoritesi olduğu CITES Eklerinde Listelenen türler ve bunların parça ve türevleri için, CITES İzin Belgesi düzenleyerek ticaretin kontrolünü yaptığı, Ülke adına yıllık ve iki yıllık raporları düzenli olarak Sekreteryaya ilettiği ve Sözleşme şartlarına uygun olarak uygulamalarını yürüttüğü için, bu başarılı ve düzenli çalışmalarından dolayı, **A Kategorisinde yer almaktadır.**

CITES Sekreteryası, sürekli olarak kaçak yada şüpheli ticari işlemleri yapan yada buna aracılık eden ülkelerin ticaretini askıya alabilmektedir. Bu nedenle; ülkemizin başarılı çalışmaları nedeniyle yer aldığı kategorisindeki yerinin değiştirilmemesi, uluslararası arenadaki itibar ve prestijinin zarar görmemesi ve ilerde ticaretinin askıya alınması gibi bir durumla karşılaşılması için yurda giriş-çıkış ve transit geçişlerde, özellikle fildişi başta olmak üzere tüm yabani tür ve bunlardan elde edilen parça ve türevlerin ve bunlar için düzenlenen belgelerin çok dikkatli bir şekilde kontrol edilmesi, belgesiz kaçak örneklerle el konularak mevzuat kapsamında gerekli işlemlerin yapılması ve mahkeme işlemleri bitip tasfiye kararı alındıktan sonra ise CITES Sözleşmesi ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu hükümleri gereğince Bakanlığımıza teslim edilmesi konusunda tüm Gümrük noktalarına bilgi verilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yusuf KANDAZOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür